

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Metody matematyczne w chemii, PG_00038882						
Kierunek studiów	Chemia						
Data rozpoczęcia studiów	luty 2025 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2024/2025		
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS			2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			egzamin		
Jednostka prowadząca	Wydział Chemiczny -> Katedra Chemii Fizycznej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	prof. dr hab. inż. Jacek Czub					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	prof. dr hab. inż. Jacek Czub dr inż. Mateusz Kogut					
Formy zajęć i metody nauczania	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	15.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach		Praca własna studenta		RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30	5.0		15.0		50
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest pogłębienie wiedzy i umiejętności studentów w zakresie zaawansowanych metod matematycznych stosowanych w chemii i dziedzinach pokrewnych, ze szczególnym uwzględnieniem algebry liniowej, analizy wektorowej, teorii szeregów i transformaty Fouriera, probabilistyki i metod numerycznych.						
Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy		Efekt z przedmiotu		Sposób weryfikacji i oceny efektu		

Treści przedmiotu	<p>Wykład:</p> <ol style="list-style-type: none"> Algebra liniowa (operacje na wektorach i macierzach, aksjomatyczna definicja iloczynu skalarnego, układy równań liniowych, regresja wielokrotna, cztery fundamentalne podprzestrzenie, bazy ortogonalne i macierze ortogonalne (unitarne), zagadnienie własne, diagonalizacja, własności macierzy symetrycznych (hermitowskich), transformacja przez podobieństwo, rozkład spektralny macierzy, macierze dodatnio określone, rozkład na wartości osobliwe, wprowadzenie do metody LCAO-MO, metoda Hueckela, analiza drgań normalnych, analiza głównych składowych) Analiza wektorowa (krzywe i powierzchnie zadane parametrycznie, wektory styczne i normalne do krzywych i powierzchni, długość łuku, różniczka i pochodna zupełna, gradient i operator gradientu, metoda mnożników Lagrange'a, pochodna kierunkowa, pola skalarne i wektorowe, całkowanie – zamiana zmiennych, Jakobian, całki krzywoliniowe i powierzchniowe, własności pól gradientowych, rotacja pola wektorowego, strumień pola wektorowego, twierdzenie Stokesa i twierdzenie Greena, dywergencja pola wektorowego, równanie ciągłości, twierdzenie Gaussa-Ostrogradskiego, laplasjan, równanie dyfuzji, równania Poissona i Laplace'a, równanie Poissona-Boltzmanna, tożsamości wektorowe) Analiza Fourierowska: elementy teorii Sturm-Liouville'a, rozwijanie funkcji w szereg w ortogonalnej bazie funkcyjnej, wielomiany ortogonalne, szeregi Fouriera i ich zbieżność, baza Fourierowska, zespolona postać szeregu Fouriera, szeregi Fouriera funkcji parzystych, nieparzystych i kawałkami ciągłych, równość Parsewala, różniczkowanie i całkowanie szeregów Fouriera, transformata Fouriera i jej własności, odwrotna transformata Fouriera, delta-funkcja Diraca, zastosowanie transformaty Fouriera w spektroskopii i krystalografii, dyskretna transformata Fouriera, szybka transformata Fouriera, twierdzenie o splocie i jego zastosowania, twierdzenie Nyquista-Shannona o próbkowaniu Elementy teorii procesów stochastycznych (gęstość prawdopodobieństwa i dystrybuanta, procesy stochastyczne i ich własności, stacjonarność procesu stochastycznego, autokorelacja, biały szum, metody Monte Carlo, równanie Langevina i dynamika Brownowska, elementy teorii procesów Markowa, macierze Markowa i ich rozkład spektralny, modele Markowowskie w kinetyce chemicznej i biologii, równania Fokkera-Plancka i Smoluchowskiego) <p>Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> Wprowadzenie do programowania w Octave (zmiennie, instrukcje sterujące, funkcje, reprezentacje macierzy i operacje na nich) Podjęcie numeryczne do rozwiązywania równań różniczkowych i modelowania procesów Markowa; proste modele opisujące: kinetykę bistabilnych reakcji wielosubstratowych, termodynamikę dimeryzacji, kooperatywność na poziomie molekularnym Zagadnienie własne: podstawy analizy głównych składowych i teorii Huckla, kwantowochemiczne podstawy pojęcia aromatyczności, podstawy teorii przejść elektronowych, wpływ heteroatomów na energie orbitalne Zagadnienie własne: analiza modów normalnych w kontekście spektroskopii IR, podejście numeryczne do przewidywania widm w podczerwieni Elementy analizy wektorowej w numerycznym podejściu do problemów optymalizacyjnych (minimalizacja funkcji wielu zmiennych), optymalizacja struktury klastrów atomowych, Wybrane zagadnienia w analizie Fourierowskiej, zastosowanie szybkiej transformaty Fouriera do analizy sygnałów czasowych na przykładzie danych FID ze spektroskopii NMR, transformata Fouriera obrazów graficznych 		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Podstawowa znajomość rachunku różniczkowego i całkowego oraz algebry liniowej.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Ćwiczenia	50.0%	70.0%
	Wykład	50.0%	30.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<ol style="list-style-type: none"> Donald A. McQuarrie "Matematyka dla przyrodników i inżynierów" Erich Steiner "Matematyka dla chemików" Henry Margenau "Matematyka w fizyce i w chemii" Zbigniew Skoczylas, "Elementy analizy wektorowej: teoria, przykłady, zadania" 	
	Uzupełniająca lista lektur	<ol style="list-style-type: none"> Gilbert Strang "Linear Algebra and Its Applications", 4th ed. George B. Arfken, Hans J. Weber "Mathematics for Physicists", 7th ed. 	
	Adresy eZasobów	<p>Adresy na platformie eNauczanie:</p> <p>Metody matematyczne w chemii (lato 2024_25, Chemia II sem.1) - Moodle ID: 38736 https://enauczanie.pg.edu.pl/moodle/course/view.php?id=38736</p>	

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	<p>Przykładowe zadania do rozwiązania w środowisku MATLAB/Octave:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Stwórz funkcję $z(v)$, która dla wektora współrzędnych $v = [x \ y]$ zwróci wartość wybranej funkcji $z = f(x,y)$, np. $z = x^2 + 4y^2$. W oparciu o nią stwórz funkcję $\text{grad}(v)$, która przyjmując współrzędne $v = [x \ y]$ zwróci znormalizowany gradient $\text{grad}(v) = [g_x \ g_y]$. Następnie napisz skrypt, który (1) wczyta punkt startowy P, (2) obliczy gradient funkcji w danym punkcie, (3) przemieści punkt P o zadany krok w kierunku przeciwnym do gradientu, (4) obliczy zmianę wartości funkcji $z = f(x,y)$, (5) powtórzy procedury 2-4 tak długo, aż wartość funkcji przestanie maleć.</i> 2. <i>Wykorzystaj funkcję $\text{toeplitz}()$, by stworzyć macierz trójdziagonalną opisującą heksatrien w teorii Hückla. Oblicz energię elektronową sprzężonego układu π. Powtórz całą procedurę, modyfikując nieznacznie macierz tak, by opisywała cząsteczkę benzenu. Porównaj wyniki i skomentuj je.</i>
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.